

Datu valsts inspekcija

Elijas iela 17, Rīga, LV-1050, tālr. 67223131, e-pasts pasts@dvi.gov.lv, www.dvi.gov.lv

Lieta Nr. [..]

[..]

Lēmums

Rīgā, 13.11.2025.

Nr. [..]

Par korektīvā līdzekļa piemērošanu

[1.] Datu valsts inspekcija (turpmāk – Inspekcija) saņēma [..] (turpmāk – Datu subjekts) 2025. gada 30. janvāra sūdzību ar pielikumiem¹ (turpmāk – Sūdzība) par [..] darbinieku, tostarp, Medicīnas daļas vadītāja [..] nepamatoti veikto Datu subjekta personas un veselības datu apstrādi Latvijas Republikas vienotās veselības nozares elektroniskās informācijas sistēmā (turpmāk - E-veselības sistēma).

No Sūdzībai pievienotas [..] 2024. gada 31. oktobra vēstules Nr. [..] izrietēja, ka [..] veica pārbaudi par Sūdzībā minēto un konstatēja, ka ir noticis Datu subjekta personas un veselības datu aizsardzības pārkāpums, proti, ka [..] bez tiesiskā pamata ir veicis Datu subjekta personas un veselības datu apstrādi (aplūkošanu) E-veselības sistēmā 2024. gada 23. janvārī un 2024. gada 5. un 20. februārī.

[2.] Nolūkā pārliecināties par Datu subjekta veiktās datu apstrādes tiesiskumu un saskaņā ar Fizisko personu datu apstrādes likuma (turpmāk – Datu likums) 4. panta pirmās daļas 1. punktu un 5. panta pirmās daļas 1. punktu, Vispārīgās datu aizsardzības regulas² (turpmāk – Datu regula) 57. panta 1. punkta a), f) un h) apakšpunktu un 58. panta 1. punkta a), d), e) apakšpunktu tika veiktas turpmākās darbības un noskaidrota sekojošā informācija.

[2.1.] 2025. gada 1. aprīlī tika uzsākta pārbaudes lieta Nr. [..] par [..] E-veselības sistēmas lietotāju, tostarp, [..], veiktās Datu subjekta personas un/vai veselības datu apstrādes (aplūkošanas) E-veselības sistēmā un [..] ieviesto pasākumu personas datu apstrādes drošības nodrošināšanā atbilstību Datu regulas prasībām.

[2.2.] Inspekcijas 2025. gada 1. aprīļa vēstulē³ [..] tika aicināta sniegt pārbaudei nepieciešamu informāciju par veiktās Datu subjekta personas datu apstrādes tiesisko pamatu un nolūku, iespējamā datu aizsardzības pārkāpuma raksturu un cēloni, kā arī [..] veiktajiem datu aizsardzības pasākumiem.

[2.3.] [..] sniedza savus paskaidrojumus 2023. gadā 23. aprīļa vēstulēs⁴, norādot, ka Datu subjekts nav saņēmis jebkādu veselības aprūpes pakalpojumu pie [..] vai [..], ka datu apstrāde notika bez tiesiskā pamata. [..] incidentu kvalificēja kā personas datu aizsardzības pārkāpumu, par ko

¹ Inspekcijā saņemta un reģistrēta 2025. gada 30. janvārī ar Nr. [..]

² Eiropas Parlamenta un Padomes regula (ES) 2016/679 (2018. gada 27. aprīlis) par fizisko personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK

³ Inspekcijā reģistrēta ar Nr. [..] *Par pārbaudes uzsākšanu un informācijas pieprasījumu*

⁴ [..] vēstules Nr. [..] (Inspekcijā saņemtas 2025. gada 23. aprīlī un 2025. gada 7. maijā ar Nr. [..])

sagatavoti un iesniegti Inspekcijai personas datu aizsardzības pārkāpuma pārbaudes materiāli. No [...] [...] sniegtajiem paskaidrojumiem izriet, ka [...] datu aplūkošana E-veselības sistēmā veica nevis ārstniecības mērķa sasniegšanai, bet lai pārbaudītu Datu subjekta prombūtnes iemeslu, jo Datu subjekts nav ieradies uz darbu, nav informējis par prombūtnes iemelsu un nav atbildējis uz telefoniskajiem zvaniem.

E-veselības sistēmas piekļuves tiesības [...] tika piešķirtas, pamatojoties uz [...] vadītāja pieteikumu - kā [...] Medicīnas filiāles vadītājam.

[2.4.] No [...] iesniegtajiem auditācijas ierakstiem secināms, ka ārstniecības persona (t.i. [...]) Datu subjekta profilā E-veselības sistēmā:

1) 2024. gada 23. janvārī plkst. 16.51 – 16.58 vairākkārt ir veicis šādas darbības - “Pacienta kartes iegūšana”, “Darbnespējas lapu meklēšanas atbilde”, “Atbilde ar darbnespējas lapas datiem”.

2) 2024. gada 5. februārī plkst. 16.54 – 16.55 ir veicis šādas darbības “Pacienta kartes iegūšana”, “Darbnespējas lapu meklēšanas atbilde”, “Atbilde ar darbnespējas lapas datiem”.

3) 2024. gada 20. februārī plkst. 16.26 – 16.27 vairākkārt ir veicis šādas darbības - “Pacienta kartes iegūšana”, “Darbnespējas lapu meklēšanas atbilde”.

[2.5.] Inspekcija vērsās ar informācijas pieprasījumiem⁵ pie E-veselības sistēmas uzturētāja - SIA “Latvijas Digitālās veselības centrs” (turpmāk – LDVC).

LDVC 2025. gada 26. maijā⁶ vēstulē norādīja, ka pie darbības “Pacienta kartes iegūšana” ārstniecības persona piekļūva šādiem Datu subjekta personas datiem - *identifikators (personas kods), vārds, uzvārds, dzimšanas datums, vecums, dzimums, adrese*; pie darbības “Darbnespēju lapu meklēšanas atbilde” ārstniecības persona iegūst darba nespējas lapu (turpmāk – DNL) sarakstu un piekļūst šādiem datiem: *DNL saņēmējs (vārds, uzvārds, personas kods), DNL reģistrācijas numurs, DNL tips (A, B), DNL veids (piem., pirmreizēja), ārstniecības iestādes nosaukums, DNL statuss (atvērta, slēgta), DNL atvēršanas un slēgšanas datums, Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras pieprasījuma datums*. Saņemot “Atbilde ar darbnespējas lapas datiem” piekļūst šādiem konkrētiem DNL datiem: *DNL reģistrācijas numurs, DNL statuss (atvērta vai slēgta), DNL atvēršanas un slēgšanas datums, darba nespējas periods (dienu skaits), atbildīgās personas par DNL atvēršanu vārds, uzvārds, ārstniecības iestādes nosaukums, DNL saņēmējs (vārds, uzvārds, personas kods, dzimums, dzīvesvietas adrese), DNL veids (piem., pirmreizēja), pārejošas darba nespējas cēloņi un pamatojums nesūtīt pie ārsta speciālista, dati par nosūtīšanu Valsts ieņēmumu dienestam un VSAA, DNL slēgšanas dati*.

[2.6.] Inspekcija, izvērtējot [...] un LDVC Lietā sniegto informāciju, 2025. gada 10. jūnija vēstulē⁷ aicināja izteikt savu viedokli un sniegt paskaidrojumus Lietā.

Uz šā lēmuma pieņemšanas dienu [...] nav sniedzis savus paskaidrojumus un nav informējis par informācijas nesniegšanas iemesliem, kaut arī pieprasījums sniegt paskaidrojumus tika nosūtīts [...] ar ierakstīto pasta sūtījumu uz viņa deklarēto dzīvesvietas adresi (..) un atbilstoši VAS Latvijas Pasts tīmekļa vietnē *pasts.lv* publiski pieejamai informācijai⁸ pieprasījums tika piegādāts [...] 2025. gada 12. jūnijā.

[2.7.] Inspekcija, izvērtējot [...] un LDVC sniegto informāciju, 2025. gada 9. oktobrī sadalīja lietu Nr.[...], izdalot no tās materiālus, kas attiecas uz [...] veikto Datu subjekta personas datu apstrādi un uzsāka jauno pārbaudes lietu Nr. [...] pret [...].

[3.] Ievērojot šā lēmuma [1.-2.] punktā konstatēto, Inspekcija secina turpmāko.

⁵ Inspekcijas 2025. gada 1. aprīļa vēstule [...] Par informācijas pieprasījumu

⁶ LDVC vēstule Nr. [...] Par atbildes sniegšanu (Inspekcijā saņemta un reģistrēta 2025. gada 26. maijā ar Nr. ...)

⁷ Inspekcijā reģistrēta ar Nr. [...] Par informācijas pieprasījumu

⁸ <https://manspasts.lv/lv/shipment/tracking..>

[3.1.] Tiesisko regulējumu fizisko personu datu apstrādei nosaka Datu regula, Datu likums un citi normatīvie akti.

Saskaņā ar Datu regulas 4. panta 1), 2) un 15) apakšpunktu “personas dati” ir jebkura informācija, kas attiecas uz identificētu vai identificējamu⁹ fizisku personu¹⁰, “veselības dati” ir personas dati, kas saistīti ar fiziskas personas fizisko vai garīgo veselību, tostarp veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanu, un kas atspoguļo informāciju par tās veselības stāvokli, savukārt “apstrāde” ir jebkura ar personas datiem vai personas datu kopumiem veikta darbība¹¹ vai darbību kopums, kas pilnībā vai daļēji veiktas ar automatizētiem līdzekļiem¹², kā arī darbības ar tādiem personas datiem, kuri veido vai ir paredzēti, lai veidotu, daļu no kartotēkas¹³.

Tādejādi Datu subjekta vārds, uzvārds, personas kods, dzimšanas datums, vecums, dzimums, adrese ir uzskatāmi par personas datiem Datu regulas 4. panta 1) apakšpunkta izpratnē, bet informācija, kas atspoguļo Datu subjekta veselības stāvokli un veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanu (informācija par izsniegtajām DNL) ir uzskatāma par veselības (īpašu kategoriju) datiem Datu regulas 4. panta 15) apakšpunkta izpratnē, savukārt [...] veiktā aplūkošana, izmantojot E-veselības sistēmu, ir uzskatāma par datu apstrādi Datu regulas 4. panta 2) apakšpunkta izpratnē.

[3.2.] Saskaņā ar Datu regulas 4. panta 7) apakšpunktu par personas datu apstrādes atbilstību ir atbildīgs pārzinis - fiziskā vai juridiskā persona, publiska iestāde, aģentūra vai cita struktūras, kas viena pati vai kopīgi ar citām nosaka personas datu apstrādes nolūkus un līdzekļus [...].

Konkrētajā gadījumā attiecībā uz personas datu apstrādes darbībām (aplūkošanu), ko [...], izmantojot [...] piešķirtas piekļuves tiesības E-veselības sistēmai, veica ar amatu pienākumu veikšanu nesaistītajos nolūkos, par pārzini atzīstams – [...].

[3.3.] Atbilstoši Datu regulas 5. panta 2. punktam pārzinim ir pienākums veikt datu apstrādi atbilstoši Datu regulas 5. pantā minētajiem datu apstrādes pamatprincipiem¹⁴ un Datu regulas 6. pantā noteiktajam tiesiskajam pamatam¹⁵. Savukārt saskaņā ar Datu regulas 9. panta 1. punktu ir aizliegta īpašu kategoriju personas datu apstrāde. Minētā panta 1. punktu nepiemēro, ja ir piemērojams kāds no Datu regulas 9. panta 2. punktā norādītajiem pamatojumiem.

Atbilstoši Datu likuma 25. pantam datu apstrāde ir atļauta, ja ir vismaz viens no Datu regulas 6. panta 1. punktā noteiktajiem pamatiem. [...] Datus, kas atklāj fiziskās personas rasi vai etnisko piederību, politiskos uzskatus, reliģisko vai filozofisko pārliecību vai dalību arodbiedrībās, un ģenētiskos datus, biometriskos datus, kuru apstrāde nepieciešama fiziskās personas unikālai identifikācijai, veselības datus vai datus par fiziskās personas dzimumdzīvi vai seksuālo orientāciju apstrādāt ir atļauts, ja ir vismaz viens no Datu regulas 9. panta 2. punktā noteiktajiem pamatiem vai datu apstrāde paredzēta ārējā normatīvajā aktā atbilstoši Datu regulas 9. panta 4. punktam

⁹ Identificējama fiziska persona ir tāda, kuru var tieši vai netieši identificēt, jo īpaši atsaucoties uz identifikatoru, piemēram, minētās personas vārdu, uzvārdu, identifikācijas numuru, atrašanās vietas datiem, tiešsaistes identifikatoru vai vienu vai vairākiem minētajai fiziskajai personai raksturīgiem fiziskās, fizioloģiskās, ģenētiskās, garīgās, ekonomiskās, kultūras vai sociālās identitātes faktoriem

¹⁰ datu subjekts

¹¹ Piemēram, vākšana, reģistrācija, organizēšana, strukturēšana, glabāšana, pielāgošana vai pārveidošana, atgūšana, aplūkošana, izmantošana, izpaušana, nosūtīt, izplatīt vai citādi darīt tos pieejamus, saskaņošana vai kombinēšana, ierobežošana, dzēšana vai iznīcināšana

¹² Personas datu apstrāde ar automatizētiem līdzekļiem ietver datu apstrādi informācijas sistēmās, kur iespējams atlasīt personu pēc konkrētiem identifikatoriem, piemēram, izmantojot informācijas tehniskās sistēmas.

¹³ Jebkurš strukturēts personas datu kopums, kas ir pieejams saskaņā ar konkrētiem kritērijiem, neatkarīgi no tā, vai datu kopums ir centralizēts, decentralizēts vai izkliedēts, pamatojoties uz funkcionālu vai ģeogrāfisku motivāciju.

¹⁴ a) “likumīgums, godprātība un pārredzamība”, b) “nolūka ierobežojumi”; c) “datu minimizēšana”), d) “precizitāte”; e) “glabāšanas ierobežojums”; f) “integritāte un konfidencialitāte”.

¹⁵ piekrišana, līguma izpilde, juridisks pienākums, sabiedrības intereses, vitālo interešu aizsardzība un leģitīmo interešu ievērošana.

Pacientu tiesību likuma 10. panta 5.² daļas 1. punktā noteikts, ka veselības informācijas sistēmā uzkrāto informāciju par pacientu normatīvajos aktos par veselības informācijas sistēmā apstrādājamiem datiem noteiktajā kārtībā un apjomā apstrādā ārstniecības personas un ārstniecības atbalsta personas *ārstniecības mērķu sasniegšanai*. Savukārt Ministru kabineta 2014. gada 11. marta noteikumu Nr. 134 "Noteikumi par vienoto veselības nozares elektronisko informācijas sistēmu" (turpmāk -MK noteikumu Nr. 134) 22. punktā noteikts, ka ārstniecības persona (..), kas autenticējusies veselības informācijas sistēmā šo noteikumu 12. punktā minētajā kārtībā, ir tiesīga šajos noteikumos noteiktajā apjomā apstrādāt veselības informācijas sistēmā iekļautos ierobežotas pieejamības datus par pacientu *ārstniecības mērķu sasniegšanai*.

Tādējādi saskaņā ar Pacientu tiesību likumu un MK noteikumiem Nr. 134, E-veselības sistēmā fiziskas personas datus iespējams apstrādāt tikai ārstniecībai jeb veselības aprūpes sniegšanai.

Ņemot vērā to, ka piekļuve E-veselības sistēmai [...] tika piešķirta kā [...] filiāles vadītājam, lai veiktu amata aprakstā noteiktus uzdevumus veselības aprūpes jomā, par tiesisko pamatu konkrētajā gadījumā būtu atzīstama informācijas iegūšana (aplūkošana) E-veselības sistēmā, ja tā ir pamatota ar darba pienākumu veikšanu un veselības aprūpes pakalpojuma sniegšanu. No Datu subjekta, [...], LDVC sniegtās informācijas izriet, ka Datu subjekts 2024. gada 20. janvārī un 2024. gada 5. un 20. februārī nesaņēma [...], slimnīcas vai [...] veselības aprūpes pakalpojumus, turklāt, no [...] sniegtas informācijas konstatējams, ka [...] veica Datu subjekta personas un veselības datus apstrādi bez tiesiskā pamata, [...] identificēja minēto incidentu, ka personas datus aizsardzības pārkāpumu. Minēto apstiprina arī [...] sniegtie paskaidrojumi, ka datus apstrāde tikai veikta, lai pārbaudītu vai Datu subjektam ir izsniegtas DNL, nevis sniegt veselības aprūpes pakalpojumu. Jautājumi, kas izriet no darba tiesiskajām attiecībām, tostarp, nepieciešamību noskaidrot darbinieku prombūtnes iemeslus, risināmi [...] iekšējos un ārējos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā, nevis pārbaudot informāciju veselības informācijas sistēmās.

[3.4.] Izvērtējot Lietuvā noskaidroto informāciju, Inspekcijai ir pamats secināt, ka šā lēmuma [2.4.] punkta minētajos datumos un laikos [...], izmantojot viņam darba pienākumu izpildei piešķirto piekļuvi E-veselības sistēmai, veica informācijas pieprasījumu par Datu subjektu, tādējādi iegūstot (aplūkojot) šā lēmuma [2.5.] apakšpunktā minētos Datu subjekta personas un veselības datus ar darba pienākumu veikšanu un ārstniecības mērķu sasniegšanu nesaistītajos nolūkos.

Tādējādi, [...], apstrādājot Datu subjekta personas un veselības datus E-veselības sistēmā, ir veikusi datus apstrādi, pārkāpjot Datu regulas 5. panta 1. punkta a) apakšpunktā noteiktos personas datus apstrādes pamatprincipus un bez Datu regulas 6. panta 1. punktā un 9. panta 2. punktā noteiktā tiesiskā pamata.

[4.] Datu regulas 58. panta 2. punkta b) apakšpunkts paredz Inspekcijas pilnvaras izteikt rājienu pārzinim vai apstrādātājam, ja ar apstrādes darbībām ir tikuši pārkāpti Datu regulas noteikumi. Datu likuma 23. pantā noteikts, ka Inspekcija, pieņemot Datu regulas 58. pantā noteiktos lēmumus, piemēro Administratīvā procesa likumu.

[4.1.] Ievērojot minēto un to, ka [...] rīcībā ir konstatēti Datu regulas noteikumu pārkāpumi, Inspekcijai saskaņā ar APL 62. panta pirmo daļu, lemjot par tāda administratīvā akta izdošanu, kas varētu būt nelabvēlīgs adresātiem, iestāde (konkrētajā gadījumā Inspekcija) ir nepieciešams noskaidrot un izvērtēt adresātu viedokli un argumentus šajā lietā. Inspekcija bija vērsusies pie [...] ar informācijas pieprasījumu ar aicinājumu sniegt savus paskaidrojumus, taču [...] nav sniedzis savu viedokli un paskaidrojumus Lietuvā.

[4.2.] Papildus Inspekcijai saskaņā ar APL 66. panta pirmo daļu ir nepieciešams lemt par administratīvā akta izdošanas lietderību.

Vērtējot administratīvā akta nepieciešamību un vajadzību, Inspekcija ir konstatējusi, ka lēmuma pieņemšana ir gan nepieciešama, gan vajadzīga, ņemot vērā to, ka pārkāpuma rezultātā ietekmēti īpašo

kategoriju dati, to ir veikusi ārstniecības persona, tātad profesionāls, kuram īpaši jāgādā par pacientu veselības datu aizsardzību.

Tāpat konkrētajā gadījumā administratīvais akts ir piemērots līdzeklis mērķa sasniegšanai, jo sekmē [..] izpratni par savas rīcības neatbilstību un novērš līdzīgu pārkāpumu rašanos nākotnē.

Administratīvais akts ir uzskatāms par samērīgāko līdzekli mērķa sasniegšanai, jo salīdzinājumā ar lēmumu par administratīvā soda uzlikšanu ir uzskatāms par saudzīgāku.

Ievērojot minēto, Inspekcija, pamatojoties uz Datu regulas 4. panta 7. punktu, 5. panta 1. punkta a) apakšpunktu, 6. panta 1. punktu un 9. panta 2. punktu, kā arī 58. panta 2. punkta b) apakšpunktu, Datu likuma 23. pantu un Administratīvā procesa likuma 63. panta pirmās daļas 2. punktu, **nolemj izteikt [..] rājienu.**

Šo lēmumu saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 76. panta pirmo un otro daļu, 79. panta pirmo daļu un Datu likuma 24. panta pirmo daļu var pārsūdzēt viena mēneša laikā no tā spēkā stāšanās dienas Datu valsts inspekcijas direktoram.

Direktora vietniece

L. Dilba